

Vurdering i
norskfaget
etter LK20

Hvem er vi?

"Skrivesenteret arbejder for å styrke kompetansen om godt språkarbeid i barnehagen og skriving som grunnleggende ferdighet i skolen"

skrivesenteret.no

Hvem er dere?

Samlinger	Foreløpig innhold	Form
1. Samling: jan/feb 2022	<ul style="list-style-type: none"> Norskfaget og vurdering i LK20 Undervisningsplanlegging 	Digital heldag
2. Samling: mars/april 2022	<ul style="list-style-type: none"> Vurdering av skriving Mappevurdering Egenvurdering og elevinvolvering 	Digital halvdag
3. Samling: september 2022	<ul style="list-style-type: none"> Vurdering av skriving fortsetter, med vekt på god praksis i sidemålsopplæringa God tilbakemeldingspraksis tolkningsfellesskap 	Fysisk heldag
4. Samling: jan/feb 2023	<ul style="list-style-type: none"> Sluttvurdering: Eksamen og standpunktvurdering 	Digital halvdag
5. Samling: september 2023	<ul style="list-style-type: none"> Vurdering av lesing og muntlighet 	Fysisk heldag
6. samling: september 2024	Veien videre	?

Innhold i økta

Del 1:

Nytt i norskfaget etter LK20

Del 2:

Vurdering i LK20 og støtte til vurderingspraksis

Del 3:

Hvordan arbeide integrert med undervisning og vurdering? Hvordan planlegge for kompetanse?

Norskfaget i
LK20

Breakout room:

- Hvordan har dere jobbet med LK20 og den nye norskplanen på din skole, så langt?
- Er det noe i dette arbeidet du har opplevd som spesielt nyttig?

Informerer om noen viktige prinsipper for norskfaget i LK20

1. Tre ulike profiler i norskfaget
2. Større metodefrihet
3. Slutt med skriftlig-muntlige prøver

Jonas Bakken: Norskfaget i LK20

1. Norskfaget på ungdomstrinnet

- Fokus på **hvordan tekster framstiller unges livssituasjon.**
- Elevene skal lese lengre tekster.
- Språkhistorie

2. Metodefrihet

- Metodeførende kompetansemål er tatt ut

3. Vurdering

- Ikke belegg for å sette karakter etter antall ganger en elev har vært aktiv muntlig og heller ikke etter prestasjoner på såkalte skriftlig-muntlige prøver – det er den kompetansen eleven har vist når eleven **har kommunisert et faglig innhold muntlig** som skal vurderes.

<https://www.norskundervisning.no/fagfornyelsen-1>

Film: Hva er nytt i norskfaget?

- Kjerneelementer
- Kompetansemål
- Progresjon
- Verb

Nytt verb i norskplanen: Å utforske

Hvordan kan vi overføre den utforskende, naturvitenskapelige tenkemåten til norskfaget?

- «De største endringene i norskfaget dreier seg om at elevene i større grad skal arbeide **utforskende** i faget.»

Skrivesenteret

Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning

DE STØRSTE ENDRINGENE

De største endringene dreier seg om at elevene i større grad skal arbeide utforskende i faget. De skal finne ut av, sammenligne, drøfte og reflektere over språk og tekster, både alene og sammen med andre. Dette grepet skal gi elevene mulighet til å lære på en aktiv måte og bygge ny kunnskap på det de allerede kan og vet. I læreplanen er det også lagt vekt på at elevene skal forholde seg kritisk til det de leser, at de skal reflektere over hva slags påvirkningskraft og troverdighet tekster har, og at de selv skal være bevisste på hvordan de framstiller seg selv og andre digitalt (...)

[\(Utdanningsdirektoratet, 2020\)](#)

Tenkeskriving:

Hvordan ser utforskende arbeid ut i ditt norskklasserom?

PAUSE

Vurdering i
LK20

Nytt om vurdering i LK20

- Tekst om underveisvurdering er kommet inn i alle fagplaner.
- Lærelyst er tatt inn i formålet med vurdering i fag
- Kompetansemålene er fortsatt grunnlaget for vurdering i fag, men skal forstås i lys av teksten om faget i læreplanen
- Det er presisert at eksamen skal gi eleven anledning til å vise sin kompetanse i så stor del av faget som mulig ut fra eksamensformene
- Det er åpnet for flere kombinasjoner av eksamensformer enn det vi har i dag. Kravet om presentasjon ved muntlig eksamen er opphevet

Vurderingsforskriften

- **Standpunktkarakterar i fag § 3-15.**
- Ein standpunktkarakter skal vere uttrykk for den **samla kompetansen** eleven har i faget ved avslutninga av opplæringa.
- Eleven skal **vere kjend med** kva det blir lagt vekt på i fastsetjinga av hennar eller hans standpunktkarakter.
- Eleven skal ha fått høve til å vise kompetansen sin på **fleire og varierte måtar.**

Undervegsvurdering i fag § 3-10

«All vurdering som skjer før avslutninga av opplæringa, er undervegsvurdering. Undervegsvurdering i fag skal vere ein integrert del av opplæringa, og skal brukast til å fremje læring, tilpasse opplæringa og auke kompetansen i fag. Undervegsvurderinga kan vere både munnleg og skriftleg.»

Halvårsvurdering i fag § 3-12

«Halvårsvurdering i fag er ein del av undervegsvurderinga. Den skal vise kompetansen eleven har i faget, og gi rettleiing om korleis han eller ho kan auke kompetansen sin.»

(...)

«I undervegsvurderinga i fag skal elevar delta i vurderinga av eige arbeid og reflektere over eiga læring og faglege utvikling.»

Hva betyr dette i praksis?

Vurdering i fag § 3-3

«Formålet med vurdering i fag er å fremje læring og bidra til lærelyst undervegs, og å gi informasjon om kompetanse undervegs og ved avslutninga av opplæringa i faget. Grunnlaget for vurdering i fag er kompetansemåla i læreplanen i faget. Kompetansemåla skal forståast i lys av teksten om faget i læreplanen.»

Overordnet del

Lærerne skal i sin undervisning støtte og veilede elevene til å kunne sette seg mål, velge egnede framgangsmåter og vurdere sin egen utvikling.

- Vurderingen av elevenes faglige kompetanse skal gi et bilde av **hva elevene kan**, men et sentralt formål med vurderingen er også å **fremme læring og utvikling**.
- **Balansere behovet for god informasjon om elevenes læring og uønskede konsekvenser av ulike vurderingssituasjoner.**
- God vurdering, der forventningene er tydelige og der eleven deltar og blir hørt underveis i læringsarbeidet, er en nøkkel til å **tilpasse undervisningen**.

Fra læreplanen

Underveisvurdering i norsk for 8., 9. og 10. trinn

- Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget. Elevene viser og utvikler kompetanse i norsk på 8., 9. og 10. trinn når de leser kortere og lengre tekster i ulike sjangre, utforsker tekstenes kontekster og reflekterer over hvordan konteksten påvirker teksttolkningen. De viser og utvikler også kompetanse når de bruker fagspråk, argumenterer, reflekterer og eksperimenterer i muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål. Videre viser og utvikler elevene kompetanse når de bruker fagspråk i arbeid med å utforske og reflektere over språklig variasjon og i samtale om egne og andres tekster.
- Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å la elevene få bruke fantasien og oppleve at det å prøve seg fram er en del av det å lære. Læreren skal legge til rette for at elevene utvikler utholdenhet i lesing av lengre tekster og i utforskende arbeid med faglige problemstillinger. Læreren og elevene skal være i dialog om utviklingen elevene viser i norsk muntlig og i skriftlig hovedmål og sidemål. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og hva de får til bedre enn tidligere. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å videreutvikle kompetansen sin i faget.
- I halvårsvurderingene på 8. og 9. trinn skal læreren gi én karakter i norsk muntlig og én i norsk skriftlig. Halvårsvurderingen i norsk skriftlig skal gis ut fra elevenes skrivekompetanse i både hovedmål og sidemål. I halvårsvurderingen for 10. trinn skal læreren gi tre karakterer, som i standpunktvurderingen etter 10. trinn.

Hvordan vurderer vi?

Hvordan fremmer jeg lærelyst ved min vurdering?

På hvilke måter kan vurdering skje?

Legger jeg opp til at eleven skal få mulighet til å vise kompetansen sin på flere og varierte måter?

Hvordan skal vurderingen representere gyldighet og reliabilitet?

Breakout room

- Eleven skal delta i vurdering av eget arbeid og reflektere over faglig utvikling. Hvordan gjøres dette i praksis? Hvordan gjør dere det i dag?
- Hvilke vurderingssituasjoner kan gi best informasjon om elevens læring?
- Hvordan fremmer dere lærelyst ved vurdering?
- Er det noen vurderingssituasjoner som kan få uønskede konsekvenser? (som for eksempel mindre lærelyst eller mindre mestringsfølelse)
- Hvordan skal vurderingen representere gyldighet og reliabilitet?

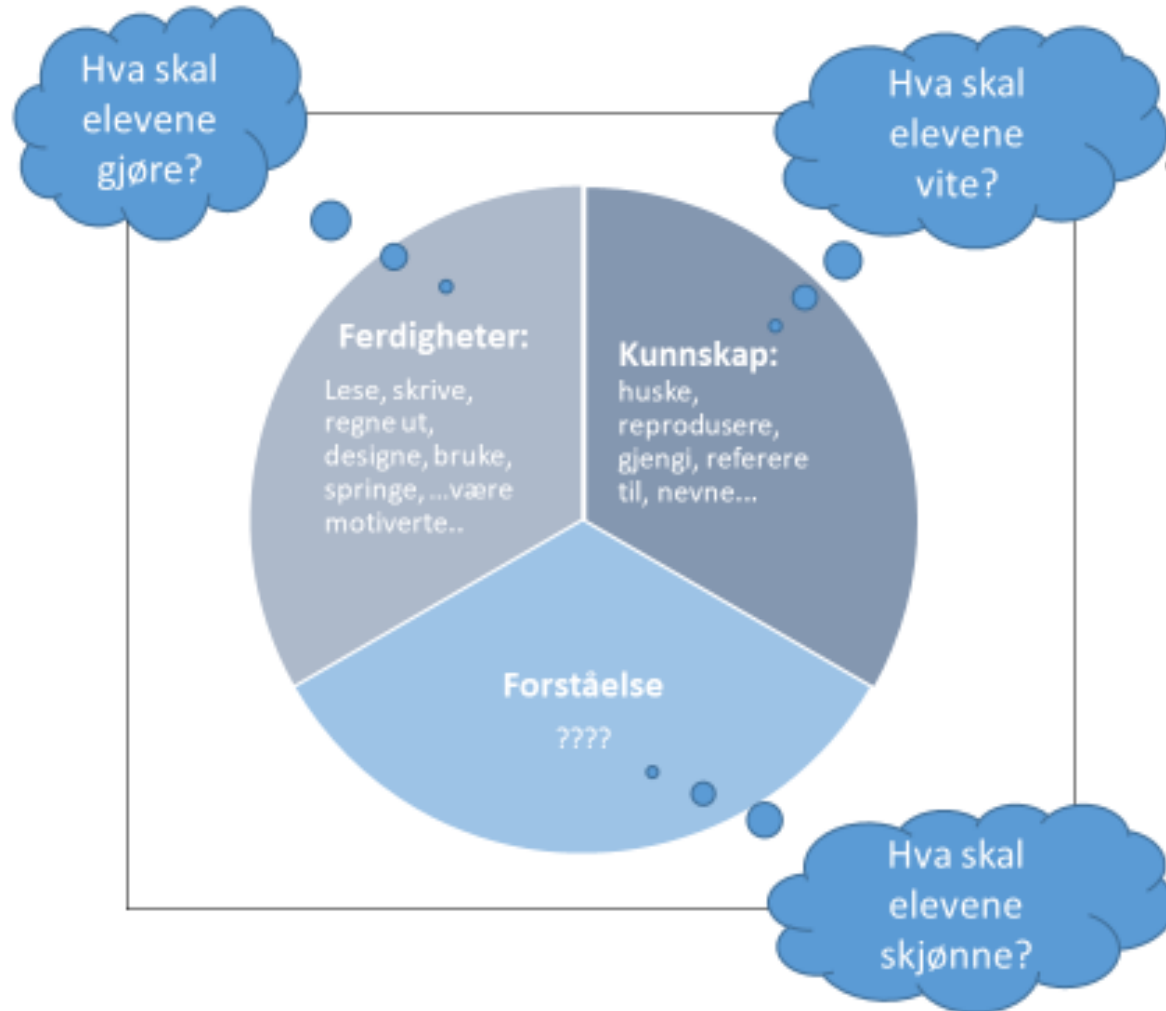
Støtte til god vurderingspraksis

- Veiledende kjennetegn på måloppnåelse
- Helhetlig undervisningsplanlegging som verktøy for å gjøre vurdering til en integrert del av undervisninga
- Mappevurdering som verktøy for å sikre god underveisvurdering og samtidig ha grunnlag for å vurdere elevenes samlede kompetanse.
- Sirkelen for undervisning og læring som planleggingsmodell i skriveopplæringa
- Samarbeid om vurdering og utvikling av tolkningsfellesskap
- Læringsfremmende tilbakemeldinger
- Elevinvolvering og egenvurdering

PAUSE

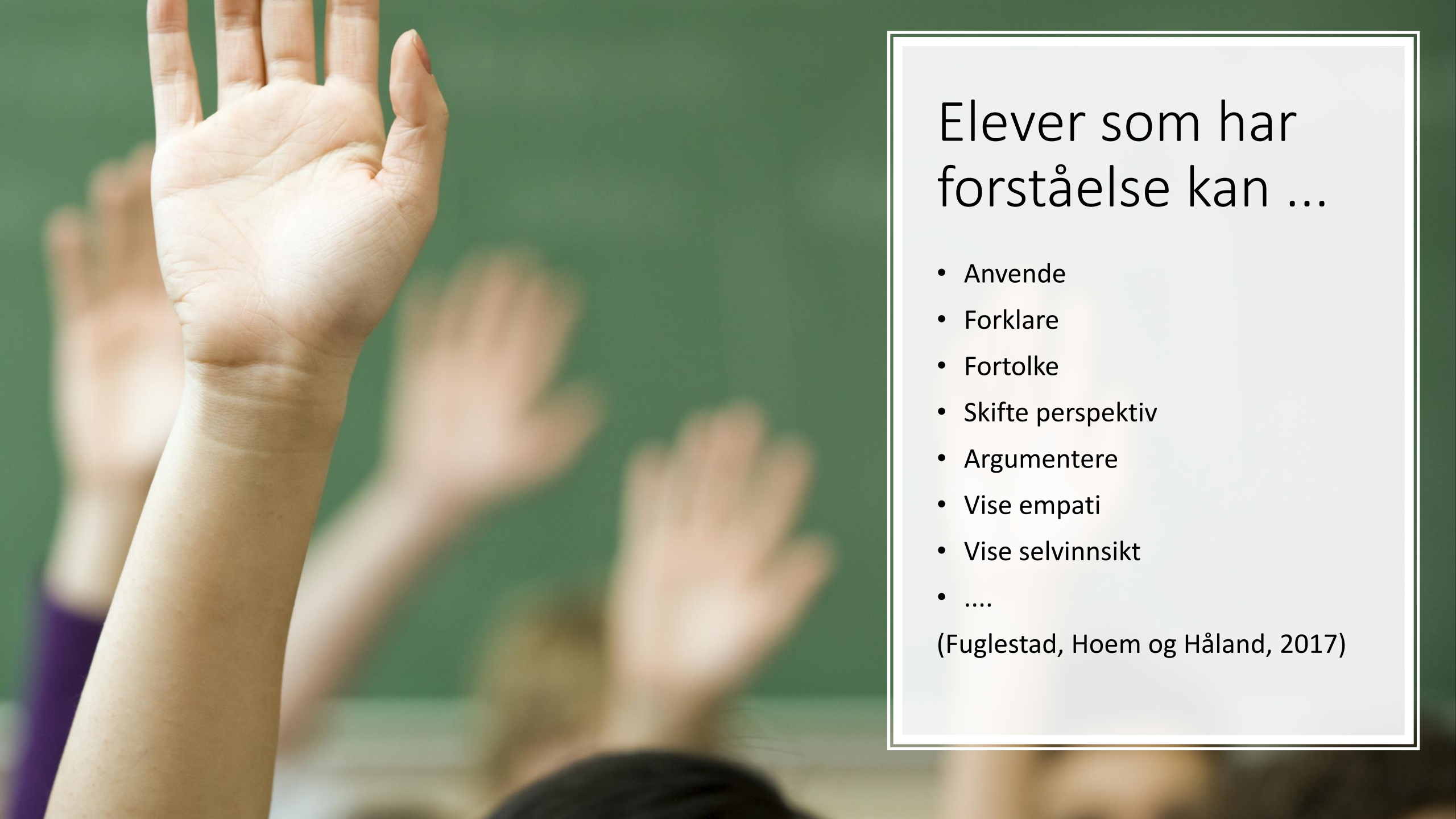

Å planlegge for kompetanse

Elever som har forståelse kan ...?

Kompetanse er å kunne tilegne seg og anvende **kunnskaper** og **ferdigheter** til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Kompetanse innebærer **forståelse** og evne til refleksjon og kritisk tenkning.

Elever som har forståelse kan ...

- Anvende
- Forklare
- Fortolke
- Skifte perspektiv
- Argumentere
- Vise empati
- Vise selvinnsikt
-

(Fuglestad, Hoem og Håland, 2017)

Undervisningsplanlegging

I ulike tidsspenn:

- Det korte tidsspennet
- Det mellomlange tidsspennet
- Det lange tidsspennet

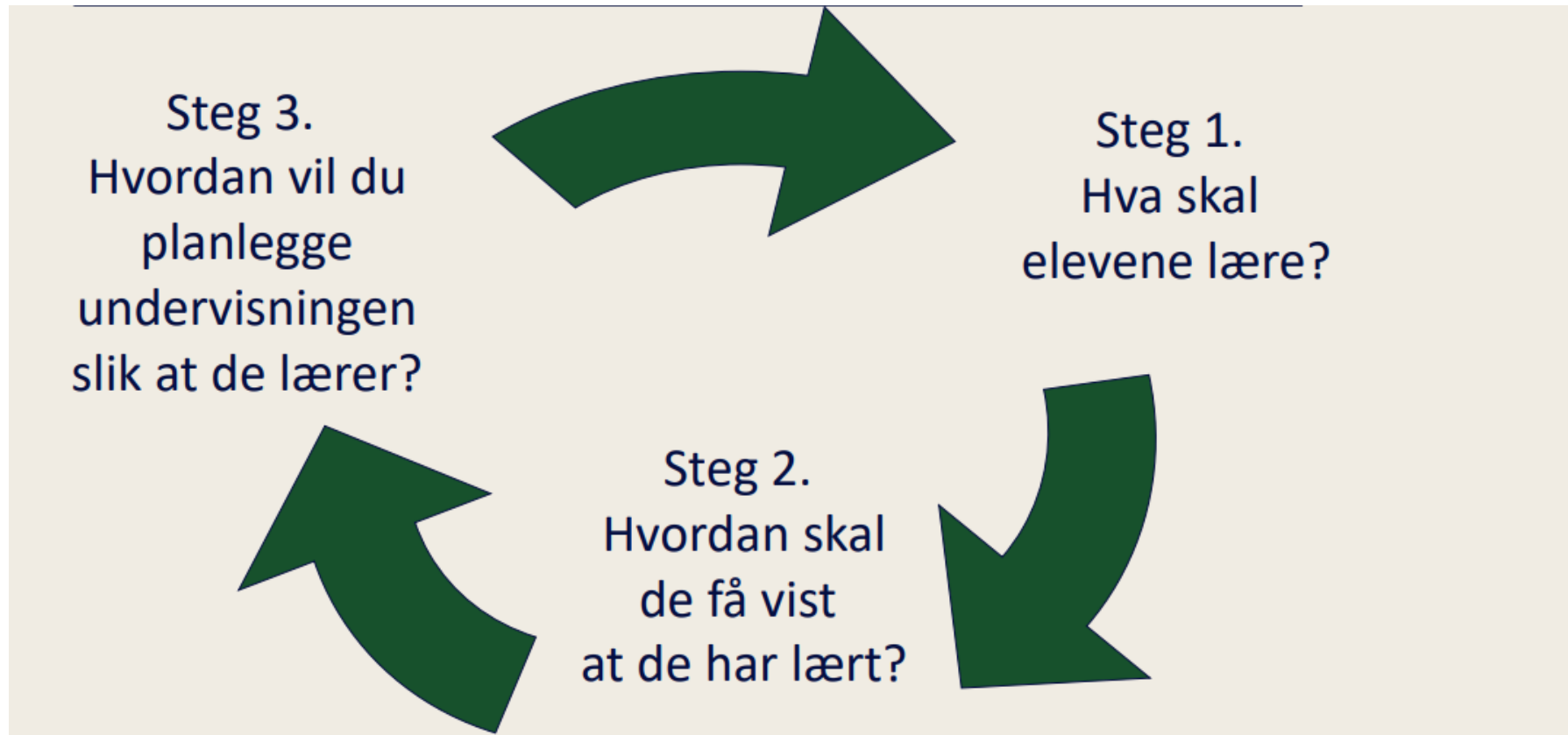
(Dysthe, 1993)

Hvordan planlegge for kompetanse?

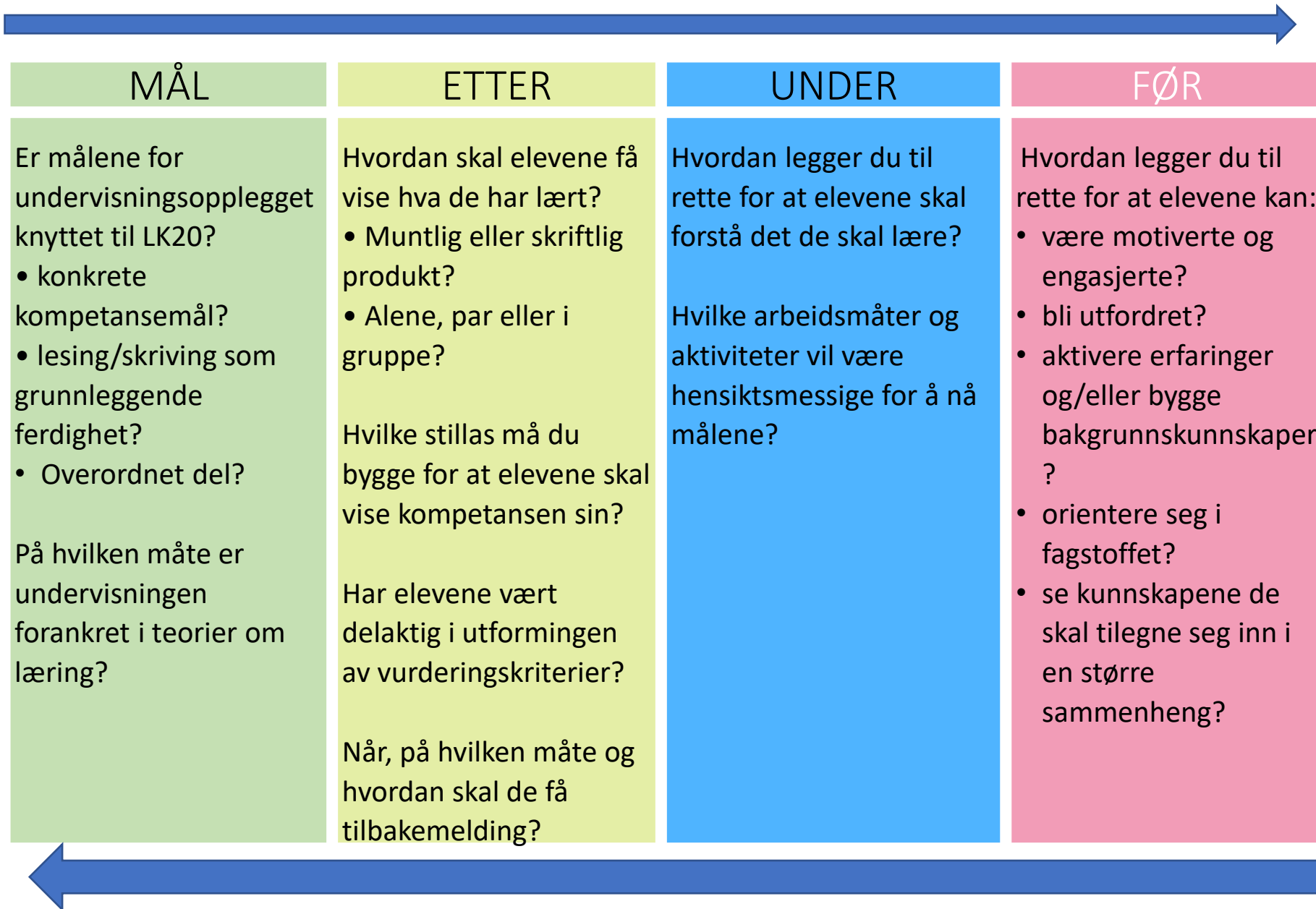
- Helhetlig planlegging
- Planlegging i det mellomlange tidsspennet
- Utvikle modulplaner/periodeplaner
- Elevenes læring i fokus
- Sammenheng mellom **mål, vurdering og arbeidsmåter**

Å planlegge som en vurderer

Helhetlig undervisningsplanlegging

Adaptasjon fra novelle til film

MÅL	ETTER	UNDER	FØR
<p>Hva skal elevene lære? Hvilken kompetanse skal de uttrykke?</p> <p>Elevene skal presentere sin tolkning av en novelle ved bruk av filmmediet</p>	<p>Hvordan skal elevene få vist hva de har lært? Hvordan skal de uttrykke og anvende kompetansen sin?</p>	<p>Hvilke læringsaktiviteter og arbeidsformer er sentrale for å nå målene?</p>	<p>Aktivere bakgrunnskunnskap, synliggjøre sammenhenger og trekke tråder til andre fag og tidligere læringsprosesser</p>

Adaptasjon fra novelle til film

MÅL	ETTER	UNDER	FØR
<p>Elevene skal presentere sin tolkning av en novelle ved bruk av filmmediet</p> <p>lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler</p> <p>Sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid</p> <p>uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter</p> <p>lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer</p>	<p>Hvordan skal elevene få vist hva de har lært? Hvordan skal de uttrykke og anvende kompetansen sin?</p>	<p>Hvilke læringsaktiviteter og arbeidsformer er sentrale for å nå målene?</p>	<p>Aktivere bakgrunnskunnskap, synliggjøre sammenhenger og trekke tråder til andre fag og tidligere læringsprosesser</p>

Adaptasjon fra novelle til film

MÅL	ETTER	UNDER	FØR
<p>Elevene skal presentere sin tolkning av en novelle ved bruk av filmmediet</p> <p>lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler</p> <p>Sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid</p> <p>uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter</p> <p>lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer</p>	<p>Hvordan skal elevene få vist hva de har lært? Hvordan skal de uttrykke og anvende kompetansen sin?</p> <p>Lage en film (adaptasjon av ei analysert novelle) - Vurderes etter kriterier</p> <p>Skrive en refleksjonslogg som synliggjør og begrunner valg som er gjort i prosessen - Vurderes etter kriterier</p>	<p>Hvilke læringsaktiviteter og arbeidsformer er sentrale for å nå målene?</p>	<p>Aktivere bakgrunnskunnskap, synliggjøre sammenhenger og trekke tråder til andre fag og tidligere læringsprosesser</p>

MÅL

Elevene skal presentere sin tolkning av en novelle ved bruk av filmmediet

lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, **og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler**

Sammenligne og tolke romaner, **noveller**, lyrikk og andre tekster **ut fra historisk kontekst og egen samtid**

uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter

lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer

ETTER

Hvordan skal elevene få vist hva de har lært? Hvordan skal de uttrykke og anvende kompetansen sin?

Lage film
(adaptasjon av ei analysert novelle)
- Vurderes etter kriterier

Skrive en refleksjonslogg som synliggjør og begrunner valg som er gjort i prosessen
- Vurderes etter kriterier

UNDER

Hvilke læringsaktiviteter og arbeidsformer er sentrale for å nå målene?

Gruppearbeid

Elevmedvirkning

- Valg av novelle
- Delta i arbeidet med å utforme vurderingskriterier
- Utforskende tilnærming

Læringsaktiviteter:

- Lese og analysere novella
- Skrive og levere en novelleanalyse
- Modernisere novella
- Adaptere novelle til film
- Skrive manus og **utarbeide Storyboard**
- Filme
- Redigere
- Skrive logg for å dokumentere arbeidsprosessen

FØR

Aktivere bakgrunnskunnskap, synliggjøre sammenhenger og trekke tråder til andre fag og tidligere læringsprosesser

Thomas og Sammen

Scene 8

Scene 9

Scene 7

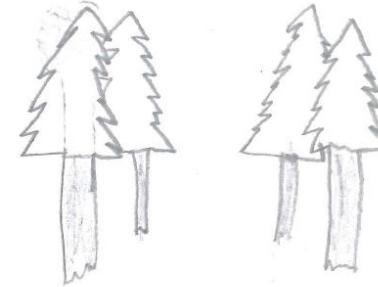
Løper/Halter

Kamera først litt over
barnen, så ser det litt ned
så blod riser

Ser utgang av skog
(Frihet)

Setting

• Tid: Kveld Sted: Sti

Tema

• Hvem: Gutt

• Bildeutsnitt: Over kropp

• Kameravinkel: Normal

Effekter

• Lys: Mørkt/dyktig

• Lyd: Pust fra gutt/skritt

• Tekst: _____

Utstyr som trengs: Samme

Setting

• Tid: Kveld Sted: Sti

Tema

• Hvem: Gutt

• Bildeutsnitt: Først litt over, så ned

• Kameravinkel: Forsk/Normal

Effekter

• Lys: Mørkt/dyktig

• Lyd: Ganske stille

• Tekst: _____

Utstyr som trengs: Samme

Setting

• Tid: Kveld Sted: Skog

Tema

• Hvem: Gutt/trær

• Bildeutsnitt: Mot utgang

• Kameravinkel: Normal

Effekter

• Lys: Lyst fra utgang

• Lyd: lettet begyn

• Tekst: _____

Utstyr som trengs: Samme

Adaptasjon fra novelle til film

MÅL	ETTER	UNDER	FØR
<p>Elevene skal presentere sin tolkning av en novelle ved bruk av filmmediet</p> <p>lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler</p> <p>Sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid</p> <p>uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter</p> <p>lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer</p>	<p>Hvordan skal elevene få vist hva de har lært? Hvordan skal de uttrykke og anvende kompetansen sin?</p> <p>Lage film (adaptasjon av ei analysert novelle) - Vurderes etter kriterier</p> <p>Skrive en refleksjonslogg som synliggjør og begrunner valg som er gjort i prosessen - Vurderes etter kriterier</p>	<p>Hvilke læringsaktiviteter og arbeidsformer er sentrale for å nå målene?</p> <p>Gruppearbeid Elevmedvirkning</p> <ul style="list-style-type: none">- Valg av novelle- Delta i arbeidet med å utforme vurderingskriterier- Utforskende tilnærming <p>Læringsaktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lese og analysere novella• Skrive og levere en novelleanalyse• Modernisere novella• Adaptere novelle til film• Skrive manus og utarbeide Storyboard• Filme• Redigere• Skrive logg for å dokumentere arbeidsprosessen	<p>Aktivere bakgrunnskunnskap, synliggjøre sammenhenger og trekke tråder til andre fag og tidligere læringsprosesser</p>

Modernisering av eventyr

Utforskende arbeid med noveller

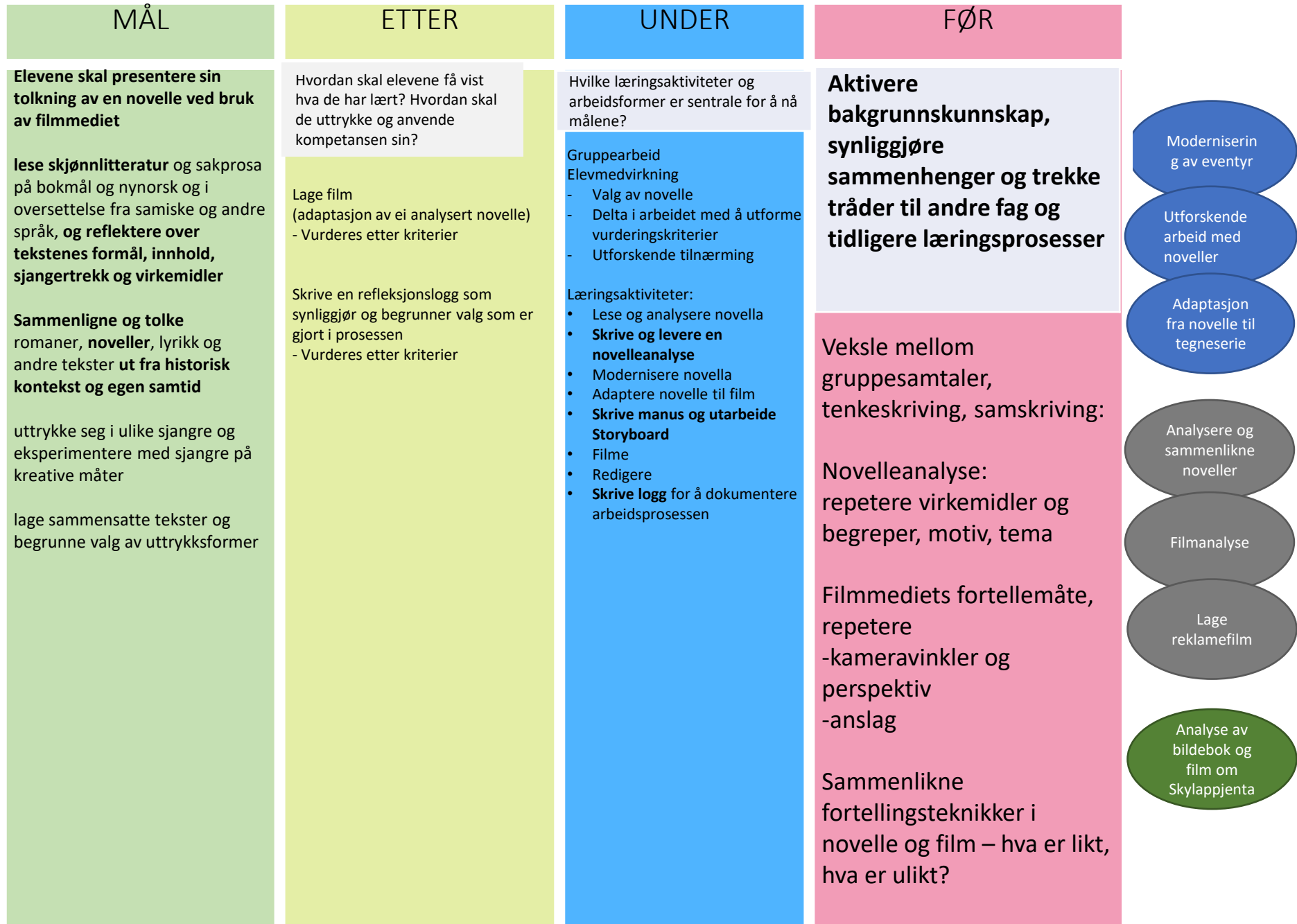
Adaptasjon fra novelle til tegneserie

Analysere og sammenlikne noveller

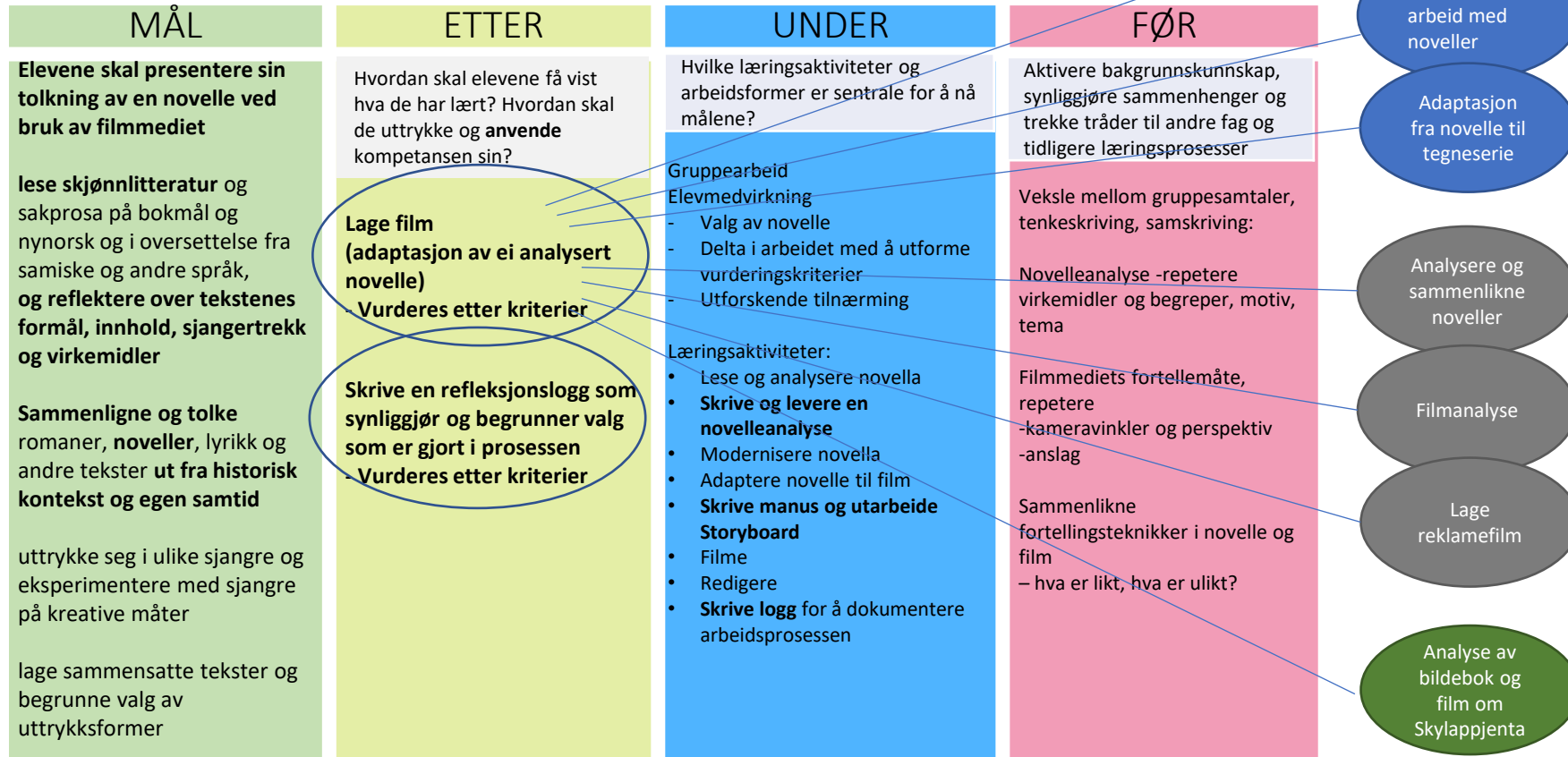
Filmanalyse

Lage reklamefilm

Analyse av bildebok og film om Skylappjenta

Adaptasjon fra novelle til film

Refleksjonslogg

Adaptasjon fra novelle til film: Liket av Tor Jonsson

Gruppen mi valgte å adaptere novellen "Liket" av Tor Jonsson. Jeg synes prosjektet har gått veldig greit. Det var morsomt å få jobbe med film og få testet ut kunnskapene sine i tolkning av novelle, filming, redigering og skuespill. Jeg synes gruppa har samarbeidet bra og det var lett å jobbe sammen siden vi alle jobbet for en høy karakter. Så klart var vi litt uenig i blant, men vi kom raskt til enighet igjen. Vi brukte tiden vi hadde og jeg synes vi var flinke til å fordele arbeidsoppgavene. Vi startet med å velge en novelle som heter "Black and Decker", men fant ut etter et par timer at det blir for tungvint. Da valgte vi "Liket" i stedet for, noe jeg er veldig glad for at vi gjorde. Vi valgte å modernisere den, slik at den skulle være en film som var lett å kjenne seg igjen i, spesielt for ungdommer. Det er jo dem som i hovedsak er målgruppen vår.

Vi tok avgjørelser underveis. En av de avgjørelsene som jeg vil si var viktigst, var bruken av lyd i filmen vår. Vi valgte å ha lyd bare på den ene scenen av to grunner. Den første grunnen var for å vise at det var det som startet hele mobbeprosessen. De ble sjalu på henne for hennes nye ting. Den andre, og viktigste grunnen i mine øyne, er å vise at man trenger ikke si noe for at det skal såre og oppfattes som mobbing. Det holder med blick og kroppsspråk. Det kan såre like mye som ord. Vi valgte også at mobiltelefonen skulle gå igjen noen ganger i filmen, fordi det er veldig aktuelt i dagens samfunn, også når det kommer til mobbing.

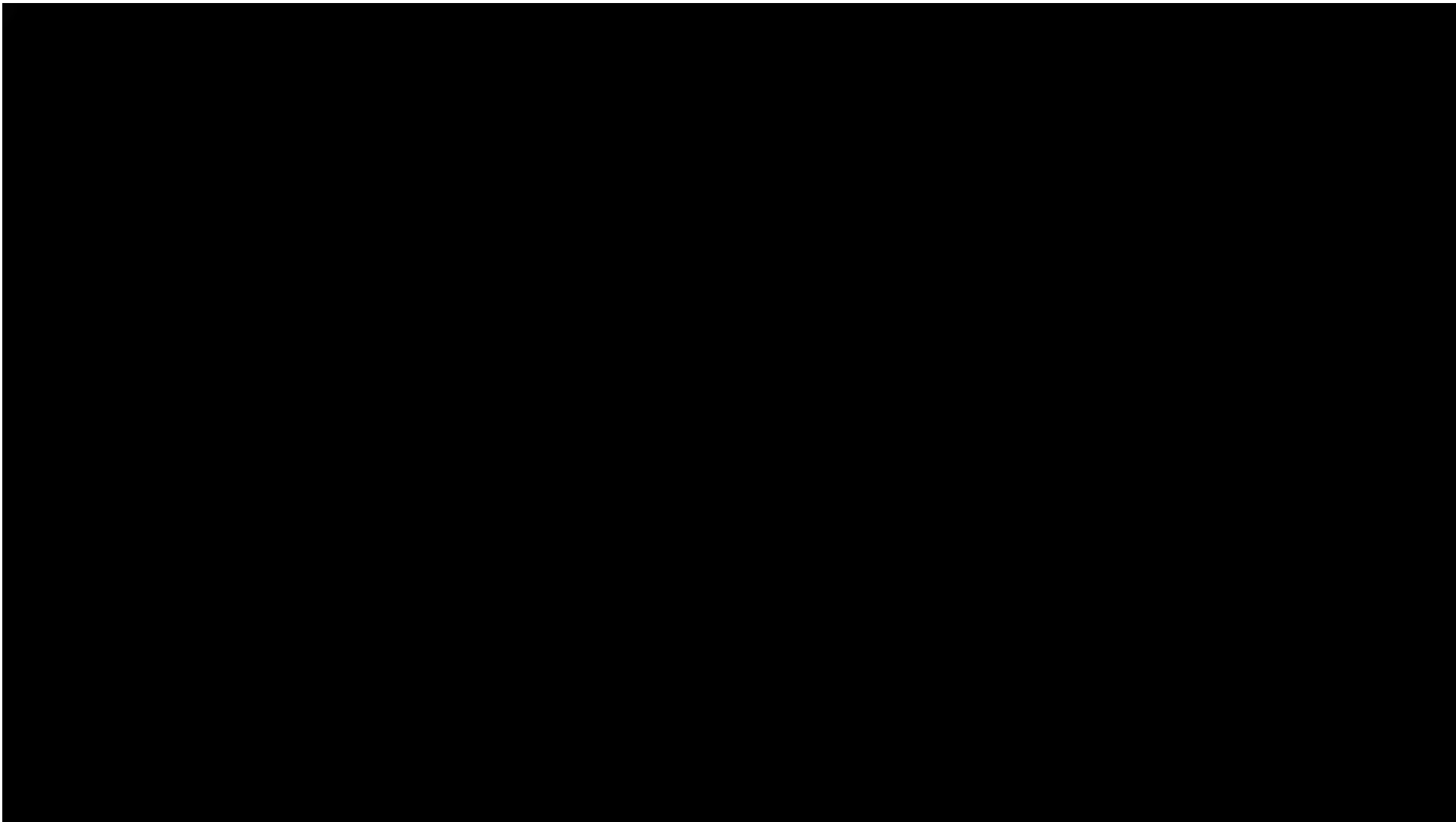
Som et virkemiddel brukte vi tilbakeblikk. Det hele starter med hovedpersonen på sykehuset som ser tilbake på det som har hendt. Handlingen rulles opp etter hvert, retrospektiv teknikk, og man skjønner mer og mer av hva som har hendt. Det avsluttes også på sykehuset, vi har altså laget en sirkelkomposisjon.

I "Liket" får vi lese historien fra kompisen til Arne (mobbeofferet) sitt perspektiv. Han vil egentlig stå i mot mobberne, men tør ikke, og blir med på mobbingen. Det er først på slutten han tør å si i fra. I vår film har gutten på gruppa fått den rollen. Vi skjønner at hovedpersonen og gutten har et slags forhold og at guten egentlig liker jenta veldig godt. På slutten står han i mot og sier i fra til mobberne. Sammenliknet med "Liket", er vår avslutning litt annerledes. I "Liket" lykkes selvmordsforsøket, i vår film mislykkes det. Hovedpersonen måtte ikke dø for at vi skulle få fram budskapet i filmen vår. Mobberne fikk en ny sjanse til å ordne opp, men det er ikke alltid det ender bra i virkeligheten. Derfor bør man tenke over det, før det går for langt.

Jeg er veldig fornøyd med resultatet. Vi har fått en del respons av foreldre og venner på at det er en film som gjør inntrykk, og det er jo akkurat det vi håpet på! Vi ville at folk skulle se hva som kan være konsekvensene av mobbing og det synes jeg vi fikk til.

«Som en viktig del av kompetansen blir det viktig at elevene forstår det de har lært, at de kan reflektere over det de gjør og at de kan gjøre kritiske og etiske vurderinger»

<https://skrivesenteret.no/ressurs/adaptasjon-fra-novelle-til-film/>

Refleksjonsspørsmål:

- Hvilken norskfaglig kompetanse får elevene vist i dette undervisningsopplegget?
- Hva gjør du for å sikre sammenheng mellom **mål, vurdering og læringsaktiviteter** i din undervisningsplanlegging?

Kjerne- element	Kompetanse mål	Kunnskaper +	Ferdigheter	Grunnleggen de ferdigheter	Progresjon	Tverrfaglige berøringer

Forslag til arbeid i team/gruppe:

- Ta utgangspunkt i ett eller flere kompetansemål i norsk
- Hvordan kan dere planlegge undervisninga med tanke på å utvikle kompetanse i tråd med målet/målene og med tanke på å inkludere vurdering i planleggingsarbeidet?

MÅL	ETTER	SETT	SKAPER?
<p>Er målene for undervisningsopplegget knyttet til LK20?</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkrete kompetansemål? • lesing/skriving som grunnleggende ferdighet? • Overordnet del? <p>Er det sammenheng mellom tekstvalg, arbeidsmåter og vurdering? På hvilken måte er undervisningen forankret i teorier om læring generelt, lesing og skriving spesielt?</p>	<p>Hvordan skal elevene få vise hva de har lært?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muntlig eller skriftlig produkt? • Alene, par eller i gruppe? <p>Hvilke stillas må du bygge for at elevene skal vise kompetansen sin?</p> <p>Har elevene vært delaktig i utformingen av vurderingskriterier?</p> <p>Når, på hvilken måte og hvordan skal de få tilbakemelding?</p>	<p>sett, lesebestillingen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennom ulike lesestrategier? • Gjennom arbeid med bestemte ord og begrep? 	<p>skaper?</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientere seg i teksten? • se kunnskapene de skal tilegne seg inn i en større sammenheng?

REKK
OPP
HÅNDA!

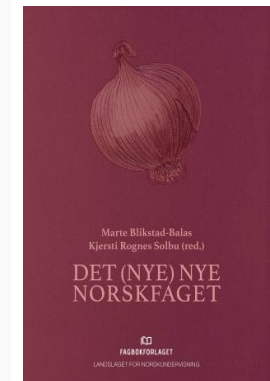
V
LEV
L

BÅD
OG

Lyttetips

- ***Hvordan vurderer du kompetanse?***
Med Kjell Evensen
- ***Vurdering uten prøver*** med Nils Håkon Nordberg
- ***Karakterfrie skoler*** med Tony Burner
- ***Lærer uten rettebunker*** med Elin Normand

Lesetips

Neste gang

- Vurdering av skriving
- Egenvurdering
- Mappevurdering

Kort tilbakemelding

Takk for denne gangen!